

הערת העורך

עם קריאת המאמר ועריכתו אמרתי — טוב מראה עיניים מהתרשמות מהכתוב בלבד, ואני ביקרתי במשקו של גד עציון. ואכן, התרשמותי מסדרי המשק, המצב ההיגייני והמימשיק — טובה. המבנים, לאו דווקא סופר מודרניים, מטופלים ופחות או יותר נקיים. בחלקם על מפצמות להחזקת העגלים עד גיל 4 חודשים, והגילים המבוגרים יותר בסככות חופשיות עם שטח גג גדול וחצרות סמוכות. בחורף מוגנים המבנים מפני חדירת גשם, ובקיץ פתוחים לרווחה לוויות האויר. סמוך למבנים יש חדר להכנת התמיסה של תחליף החלב. החדר מצויד במים חמים וכל מתקני הציוד הדרושים להכנת התמיסה. התנאים ההיגייניים מניחים את הדעת.

את הוולדות הרכים מגמיעים בקבוצות ממספר מסוים של דליים, והם נשטפים ומחוטאים לפני שממלאים אותם שנית להגמעת הקבוצה השנייה, השלישית, וכו'.

ודאי יש בכל אלה משום עזר לקבלת התוצאות הטובות במשקל והחשבון הסופי, כפי שמביאו גד. אלא שתמהני, שבחשבון ההוצאות לגידול עגל גד לא כלל כל הוצאות על חשבון ההשקעות והבלאי במבנים, כי הוא הרי חידש בהם ואף הוסיף חדשים, כדי לשכן 125 ראשי הבקר שהוא מקיים בכל מחזור.

ח. ע.

1. תוספת משקל יומית ממוצעת של 1,357 גר', הווי אומר: עלייה גבוהה בהרבה על המקור-בל. נצילות מזון גבוהה — לייצור 1 ק"ג תוספת משקל צרכו העגלים 4.75 יח"מ.

2. ההוצאות לייצור 1 ק"ג תוספת — 4.13 ל"י. בשיטה המקובלת — ההוצאות לייצור 1 ק"ג תוספת עולה על 4.5 ל"י, הפרש המדבר בעד עצמו.

3. משך החזקת העגל קוצר ב-4 חודשים לעומת המקובל, דבר המאפשר לגדל יותר עגלים בתקופה הנתונה, מצריך פחות עבודה ומקטין את הסיכון.

4. תפוקת בשר ממוצעת לעגל (שחיטה ב"מרבק") — 57.5%.

הסיווג: 7 עגלים סוג אקסטרה; 3 עגלים סוג 1; 5 עגלים סוג 2; 3 עגלים סוג 2.

ממספרים אלה בולט הסיווג הגבוה של העגלים וטיבם. כיום ישנה דרישה לעגלים בגודל זה, והתמורה עבורם גבוהה יותר.

ראוי לציין, שבשיטה אינטנסיבית זו נוהגים כבר מספר משקים, ואני ממשיך בה במשקי עם תוצאות דומות לאלה שהתקבלו בתצפית.

בהזדמנות זו אני מודה למדריך לגידול בקר, ישראל גרמן מלשכת לכיש, בעד עזרתו בתיכנון התצפית, בביצוע השקילות וליווי נאמן לאורך כל הדרך.

גד עציון, ניר-בנים

תכנית לצמצום תמותה בוולדות

תכנית המימשק בבני בקר, הנהוגה בעדרי החלב באוניברסיטת איובה, באמס ואנקני (Ames & Ankeny), צמצמה את האבידות בתמותה לפחות מ-2%. קנט גלסון, הבוקר של אוניברסיטת איובה, מאמין שהרבה בוקרים יכולים לנהוג לפי תכנית זו. כשפרה מראה סימני המלטה, מעבירים אותה לרפת המלטה נקייה, מחוטאת ומרופדת. מיד עם היוולדו טובלים את שרר הטבור של הוולד בתמיסת יוד, ומעודדים אותו לינוק מן הפרה, או שמגמיעים בקולוסטרום מבקבוק עם פטמה. הזנה מוקדמת בקולוסטרום היא אחת מן החלקים החשובים ביותר של התכנית. הרפתן מנסה להגמיע את הוולד בקולוסטרום תוך 15 דקות אחרי היוולדו. את הוולד מרחיקים מן הפרה במהירות האפשרית. הפרדה מוקדמת מבטיחה, שהוולד לא יקבל יותר או פחות מדי קולוסטרום בימים הראשונים לחייו, ושהפרה לא תתרגל לוולד ויקל עליה את ההפרדה.

אחרי ההגמעה בקולוסטרום במשך 3 ימים, מזינים את הוולדות הולשטיין ושווייצר-חום ב-3—3.5 ק"ג חלב מלא ביממה, או במיהול הקולוסטרום עם חלב מלא. לגזעים קטנים יותר מספיקים 2.25—2.5

ק"ג חלב ביממה. את הכמות מחלקים לשתי ארוחות, בוקר וערב. בתקופת ההנקה בחלב, כל בני הבקר מוחזקים בתאים נפרדים, בהזנה אינדיבידואלית, מניעת יניקה, ומאפשר למטפל לראות מיד תופעה אנורמלית. כל העגלים/ות מקבלים תערובת התחל מושלמת בכופתיות מהשבוע הראשון לחייהם. התערובת מורכבת מ-80% גרגרים ו-20% אספסת יבשה. הם מקבלים את התערובת-התחל באופן חופשי עד גיל 3 חודשים.

הועתק והובלבה מ-Farmer's Digest, מרץ 72, ע"י ח. עפרוני

קרן מילגות ע"ש פרופ' א. קמרון ז"ל

ת ק נ ו ן

א. מטרות האגודה

1. קידום המחקר הווטרינרי הבסיסי והשימושי ועידודו ע"י הענקת מילגות להשתלמות ופרסי מחקר.
2. גיוס חומרים ואמצעים לקרן.
3. קיום מסגרת לעיון, הוראה והפצת הידע והמחקר הווטרינרי.
4. שיתוף פעולה עם גופים מתאימים בארץ ובחו"ל.

ב. מוסדות האגודה ודרכי ניהולה

האגודה מנוהלת על-ידי „מועצת נאמני הקרן" הקובעת את מדיניות האגודה ותקציבה, מאשרת את דרכי פעולתה ובוחרת את הנהלתה. המועצה מתכנסת לפחות אחת לשנה. ליד הנהלת הקרן פועלת הוועדה למילגות ופרסי מחקר ואלה חבריה: פרופ' ש. בורנשטיין, מר צ. בן-אדם, מר א. ברצקי, מר ד. גרסטן וד"ר א. הדני.

ג. נוהג ונוהל בבחירת המועמדים למילגות ולפרסי המחקר

כאמור, יעניקו מילגות ופרסי מחקר לחוקרים עבור ביצוע מחקרים במעבדה או בשדה בנושאים הקשורים ברפואה הווטרינרית במובנה הרחב. על המועמדים להגיש רשימת הישגיהם או פרסומיהם בצירוף החומר המצוי בכתב ב-3 עותקים לוועדת הפרסים לפי הכתובת — ד"ר א. הדני, המכון הווטרינרי ע"ש פרופ' א. קמרון, ת.ד. 12 — בית דגן. התאריך האחרון להגשת הבקשות: 10.7.72. ועדת הפרסים תדון בבקשות המועמדים, ובהתאם לצורך תשלח את החומר המדעי לרפרנטים המתאימים. מסקנות הוועדה תובאנה לפני ישיבת ההנהלה של הקרן, ולאחר אישור ההצעות תביא ההנהלה את הסיכום למועצת נאמני הקרן. אם לא תוגשנה עבודות מחקר כפי שצויין לעיל, ובכל מקרה אחר, רשאית וועדת הפרסים להציע מועמדים כראות עיניה.

טכס חלוקת המילגות ופרסי המחקר יקויים במסגרת יום עיון המתקיים מדי שנה לזכרו של פרופ' א. קמרון ז"ל על-ידי המכון הווטרינרי.

פרטים נוספים אפשר לקבל אצל הנהלת המכון הווטרינרי בבית-דגן וארגון מגדלי עופות, רח' יהודה הלוי, תל-אביב.